

Szaktanárok a 21. században

Pedagógiai, pszichológiai kihívások és lehetőségek

Csépe Valéria

Magyar Tudományos Akadémia

Vázlat

- „Történeti” áttekintés (2010 jan – 2011 október)
- A szaktanárképzés lehetséges struktúrái
- **A szaktanárképzés tartalmi kérdései**
 - Szaktárgyi
 - **Pszichológiai**
 - **Pedagógiai**

„Történeti” áttekintés

2009 december- 2010 január

Kell-e változás?

MTA Oktatási Munkacsoportjának

(elnök: Hatvani László akadémikus)

A tanárképzéssel, a tanárok helyzetével foglalkozó
albizottság javaslata
2009. december 22.

Egységet

- **A tanárképzést – amint csak lehet – **ki kell venni a Bologna-rendszerből****
- **Amíg nincs ilyen**
 - **A tanári szakirányba belépés az egyetemeken járjon együtt egy felvételi és szakmai alkalmassági vizsgával.**
 - **Az alap-, illetve mesterszintű diplomát szerzettek számára adjunk lehetőséget tanári diploma megszerzésére**

Átláthatóságot

- Meg kell szüntetni a **szakmai megjelölés nélküli egységes tanári szakot**.
- A tanárképzésben legyen a **szakmai (diszciplináris) képzés az elsődleges**.
- Újra kell gondolni az **egységes tanárképzés** intézményét.
- A képzést **tudományos alapokon** kell kialakítani.

Minőséget

- Az **akkreditáció követelményeit** szigorítani kell.
- Újra kell szervezni a **szakfelügyeleti rendszert**.
- A **tanártovábbképzést** azokra az intézményekre kell bízni, amelyeket a felsorolt szempontok szerint a tanári diplomák kiadására akkreditáltak.

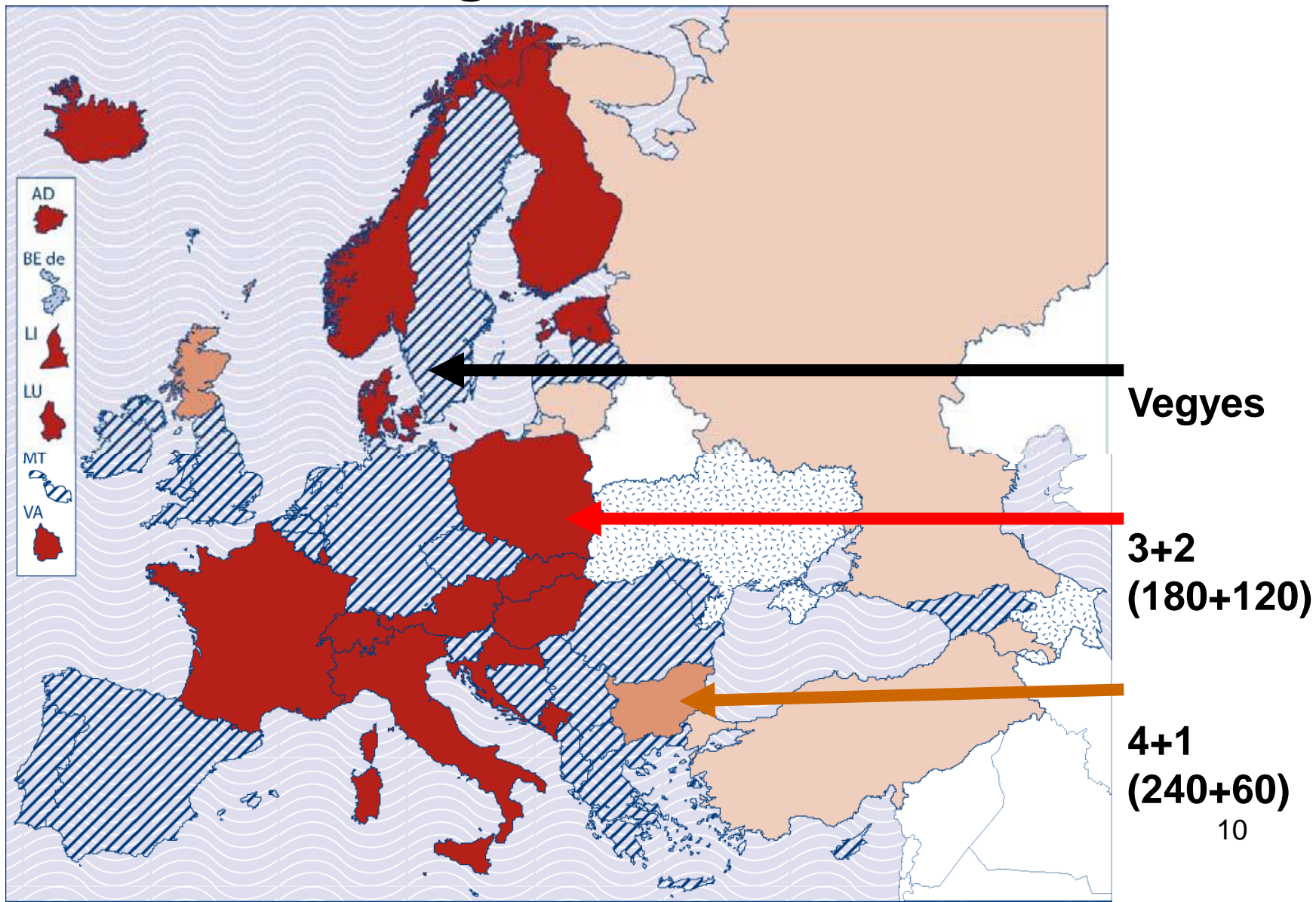
Problémafelvetés - 2011

- Természettudományos tanárképzés
- Felsőoktatás és közoktatás viszonya
- Szaktárgyi tartalom

- **Tantárgy-pedagógia/
szakmódszertan/szakdidaktika**
- **A segítő szakmák szerepe**
 - **Pedagógia**
 - **Pszichológia**

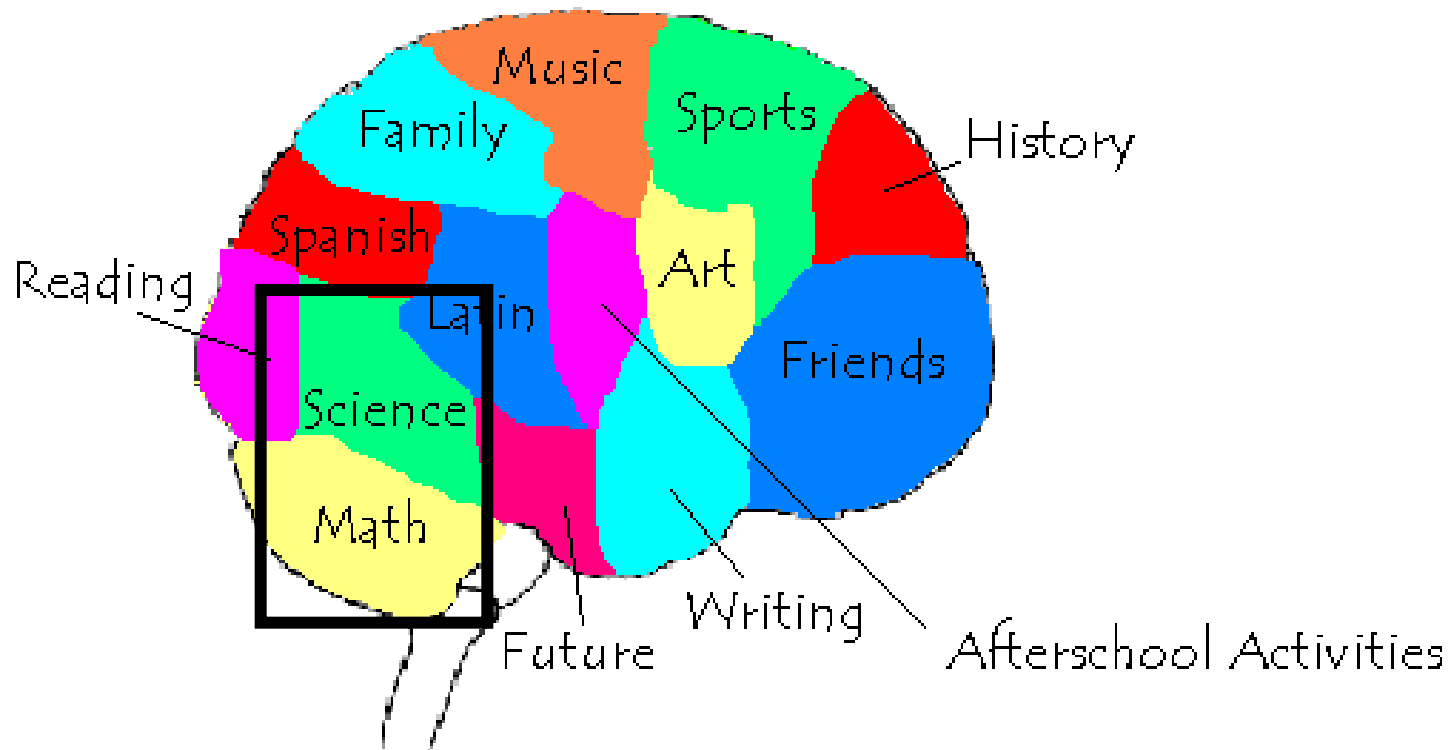
A szaktanárképzés lehetséges struktúrái

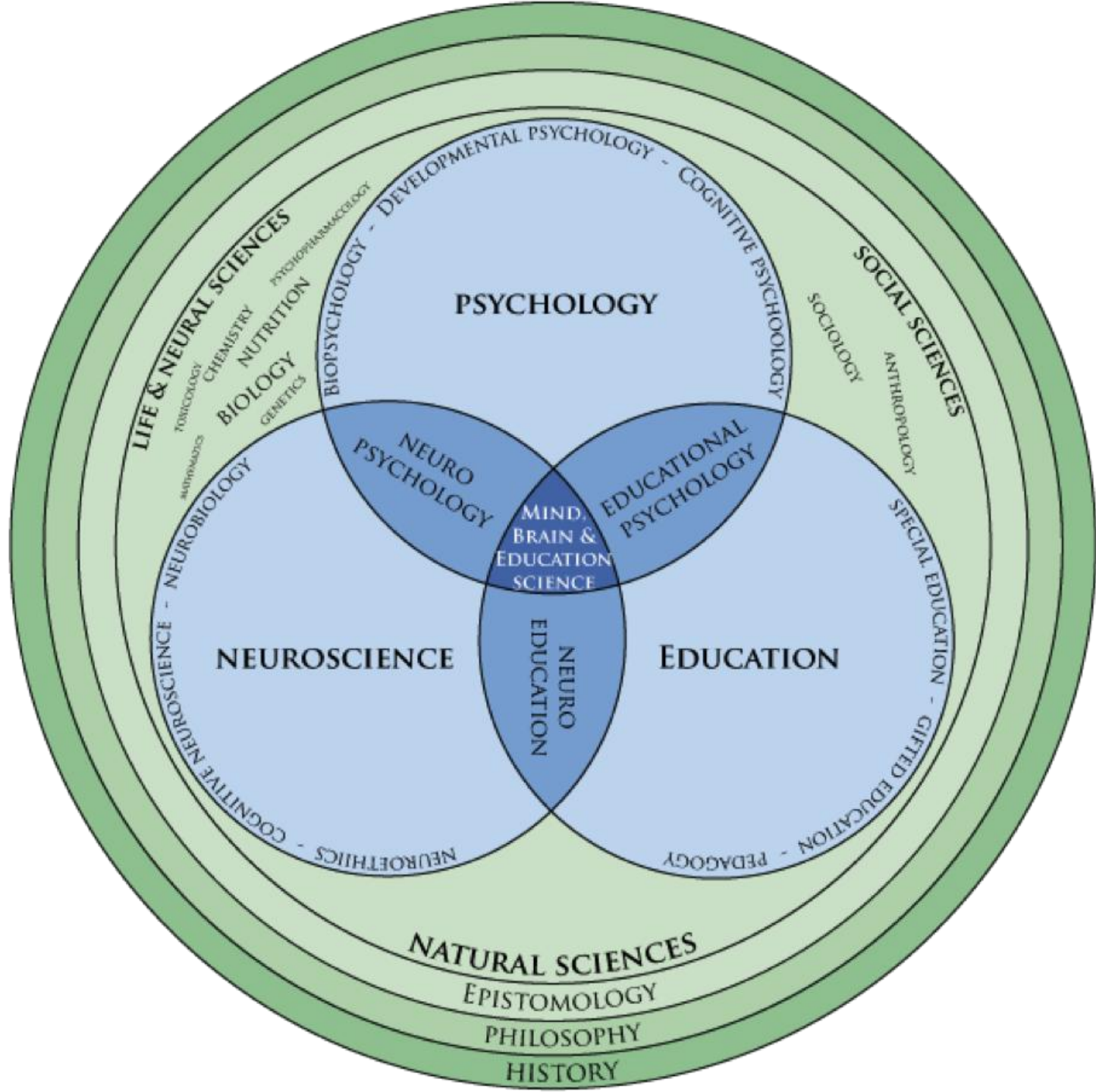
Lehetséges szerkezetek

A szaktanárképzés tartalmi kérdései

A pszichológia 21. századi tudása

Pszichológia és term. tud.

- **Term.tud gondolkodás – problémamegoldás**

pl. a problémamegoldás duális keresési modellje

- Kiinduló állapot vs. célállapot (azonnali alcél állapotok hierarchiája)
- Operátorok, megengedett transzformációk
- Kísérleti hiba vs. kísérleti hatás
- Problématér (állapotok, operátorok, célok, összetevők)

- **Elméletek, standardok, tanítás**

- Elmélet és gyakorlat összekapcsolása

A kognitív pszichológia tudásszintjei

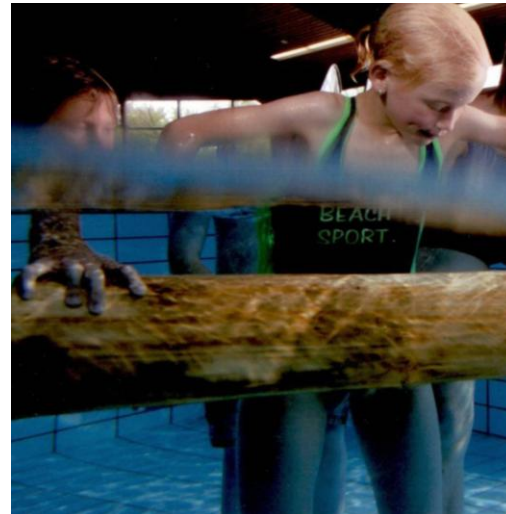
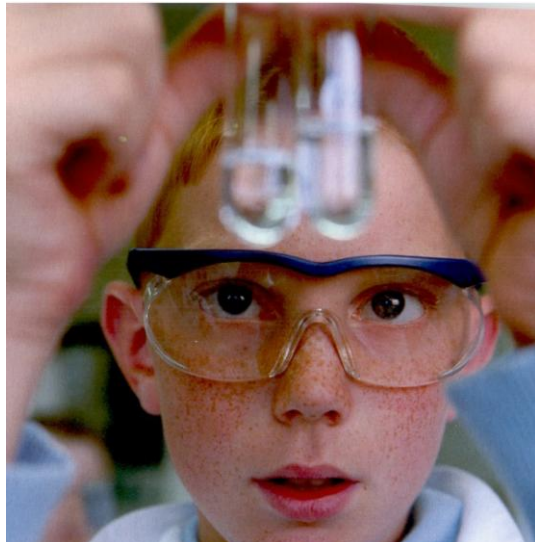
- Mit tud (T) a tanuló Mire képes (K) a tanuló– kognitív fejlődés
- Milyen előzetes tudása van (ET)
- Mit szeretnénk (Sz), hogy a tanuló tudjon
- Hogyan (H) fogják ezt megszerezni (tudományos gondolkodás)
- Mit tanultak (T)

Mit tud ma a pszichológia?

- Emlékezeti rendszer működése
- Problémamegoldó (konvergens, divergens) gondolkodás jellemzői, fejlődése, mechanizmusai
- Analógiás térképezés, problématér
- Heurisztikus keresés
- Előfeszítés, előzetes tudás
- Kognitív mechanizmusok
- Metakognitív funkciók
-

Mit tud ma a pedagógia?

- Elmélet: tudásformák – hipotézis, tények, törvények, elméletek
- Módszertan: hipotézistől az interpretációig

Mit tud ma a pedagógia? /folyt/

- **Praxis**

- Tanulási folyamatok megismerése
- Hitek, tapasztalatok, kísérletek
- Intellektuális gyarapodás szerkezetei
- Tudományos elméletek, tudás
- Tartalom, hangsúly, felépítés
- Természet, tudományos megismerés, tudományos érték, tudás
- A tanulás komplexitása (biológiai érés, fejlődés, kognitív kapacitás, következtetési, problémamegoldó képesség, tapasztalat)
- A tudományos ismeretrendszer aktív felépítése
- Tartalom és érdeklődés
- Elvárások

Hol a P+P helye a tanulmányi szerkezetben?

